

a dále porušil povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů,

a tím spáchal správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. c), d), f) a h) zákona č. 101/2000 Sb., neboť shromažďoval nebo zpracovával osobní údaje v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídal stanovenému účelu, dále uchovával osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování, dále neposkytl subjektu údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem a dále nepřijal nebo neprovedl opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů, za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 400.000 Kč
(slovy čtyři sta tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč,

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. c), d), f) a h) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti se zpracováním osobních údajů v ISEO bylo zahájeno příkazem Úřadu pro ochranu osobních údajů CJ12185/06UOOU ze dne 3. října 2006, který byl účastníku řízení, [REDAKCE], [REDAKCE], doručen dne 6. října 2006. Podkladem pro vydání tohoto příkazu byl písemný materiál shromážděný v rámci kontroly provedené inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů PhDr. Miroslavou Matoušovou ve dnech 9. února až 23. června 2006 u účastníka řízení. Dne 10. října 2006 byl Úřadu pro ochranu osobních údajů doručen odpor účastníka řízení proti uvedenému příkazu, čímž se tento v souladu s § 150 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., ruší a řízení pokračuje. Dne 1. prosince 2006 bylo Úřadu pro ochranu osobních údajů doručeno vyjádření účastníka řízení ze dne 29. listopadu 2006 k předmětu tohoto správního řízení.

Ze spisového materiálu je zřejmé, že ke dni 9. února 2006 zpracovával účastník řízení v ISEO osobní údaje [REDAKCE] osob zemřelých před 1. únorem 1956, a to přestože na základě ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), se osobní údaje vedené na prostředcích výpočetní techniky po úmrtí obyvatele nebo prohlášení

osoby za mrtvou uchovávají po dobu 50 let. Dále je zřejmé, že účastník řízení vytvářel z osobních údajů vedených v ISEO další, pomocné datové položky („typ osoby“, „typ pobytu“ a odkazy na rodinné příslušníky), přičemž i tyto osobní údaje zpřístupňoval v rámci samoobslužného poskytování a prostřednictvím výpisu také příjemcům osobních údajů z ISEO, ačkoli právní úprava vedení ISEO (zákon č. 133/2000 Sb.) vytváření pomocných položek, ani jejich zpřístupňování příjemcům osobních údajů z ISEO, neumožňuje. Ze spisového materiálu dále vyplývá, že účastník řízení neposkytl, resp. nezajistil prostřednictvím svých zpracovatelů, subjektům údajů, od nichž jsou osobní údaje zpracovávány v ISEO shromažďovány, informaci o jejich právech vyplývajících z § 21 zákona č. 101/2000 Sb., a poučení o tom, zda je poskytnutí osobních údajů povinné a jaké by byly následky neposkytnutí požadovaných dat. Dále je zřejmé, že účastník řízení umožňoval svým zaměstnancům provádění testování přímo na reálných datech zpracováváných v ISEO, a to aniž by přijal opatření odpovídající zvýšenému bezpečnostnímu riziku spojenému s takovou operací.

K předmětu správního řízení se účastník řízení vyjádřil v dopise ze dne 26. listopadu 2006 s tím, že k porušení povinnosti podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. uvedl, že na základě zjištění ze dne 9. února 2006 (týkající se nálezů osobních údajů osob, jejichž datum úmrtí mělo být starší než 50 let) zahájil prověřování jednotlivých případů. Ke dni 27. listopadu 2006 bylo dle účastníka řízení prověřeno všech záznamů, z toho záznamů se stále prošetřuje (je požádáno o výpisy z matričních knih, evidenčních lístků atd.). Z prověřených záznamů byla správnost údajů o úmrtí potvrzena pouze u osob, z toho lidí zemřelo v roce 1955 (přesah 1 rok), lidé v roce 1954 (přesah 2 roky) a lidé v roce 1953 (přesah 3 roky). Účastník řízení tak považuje tvrzení o zpracování osobních údajů osob zemřelých před 1. únorem 1956 za neprokázané a dále k tomuto ustanovení uvedl, že u všech údajů, u kterých byl zjištěn nesoulad se skutečností, již provedl opravu.

K porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. f) zákon č. 101/2000 Sb. účastník ve svém vyjádření uvedl, že v případě položek „typ osoby“ a „typ pobytu“ se jednalo pouze o technologické informativní položky, které dle jeho názoru nelze považovat ze osobní údaje ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2002 Sb., a jejich zpřístupněním tedy nemohlo dojít k porušení citovaného zákona. Položka „typ osoby“ informovala o provázanosti osob v informačním systému a o tom, zda údaje dané osoby potvrdil příslušný úřad či nikoliv (tzv. „odrevidování“). Položka „typ pobytu“ přetrvávala dle účastníka řízení v ISEO z doby, kdy byly u osob uváděny typy pobytů (např. poslední známý trvalý pobyt), což se v současné době již neuvádí, nicméně u některých občanů (v cca případech) jsou tyto údaje doposud zpracovávány, neboť příslušné obce doposud původní položku „typ pobytu“ neopravily (přestože jim byly sestavy údajů o těchto osobách zaslány) a centrálním programem toto není možné zajistit. Vazby na rodinné příslušníky (údaje o partnerovi, rodičích a dětech) jsou v ISEO dle účastníka řízení vedeny pouze odkazem přes pořadové číslo osoby, tj. nejsou součástí datové struktury záznamu a jedná se pouze o technologickou vazbu. Co se týče položky „titul“ a „národnost“, tyto položky se v ISEO nezobrazují, kolonky s tímto názvem existují pouze v terminálové aplikaci avšak i zde zůstávají prázdné (a do konce roku 2006 budou zrušeny).

Účastník řízení se dále vyjádřil k porušení povinnosti podle § 11 odst. 1 a 2 zákona č. 101/2000 Sb., a to tak, že povinností vyplývajících z citovaných ustanovení je zproštěn v souladu s ustanovením § 11 odst. 3 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., neboť z ustanovení § 6, 6a a 7 zákona č. 133/2000 Sb., ve kterých jsou stanoveny zdroje ISEO, vyplývá, že údaje do tohoto systému nezískává účastník řízení od subjektu údajů nebo z vlastní činnosti správce či zpracovatelů osobních údajů, ale jsou získávány z činnosti jiných správních úřadů a státních orgánů, případně je zdrojem těchto údajů sám účastník řízení (tj. v případě rodných čísel, která sám vytváří). Dle vyjádření účastníka řízení mu zpracovávání údajů v ISEO ukládá zvláštní zákon (zákon č. 133/2000 Sb.) a současně je takto zpracovávaných údajů třeba k uplatnění práv a povinností vyplývajících ze zvláštních zákonů, které poskytování údajů z ISEO stanoví jako předpoklad pro plnění úkolů státní správy; v případech, kdy je zdrojem údajů subjekt údajů vůči zpracovateli údajů, nikoli vůči správci, děje se tak se souhlasem subjektu údajů (např. vyplnění přihlašovacího lístku k trvalému pobytu). K porušení ustanovení § 11 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. účastník řízení uvádí, že v rámci kontroly nebylo blíže specifikováno, v čem toto porušení spočívá. Účastník řízení je toho názoru, že povinnost vyplývající z tohoto ustanovení se na správce osobních údajů vztahuje pouze v případě, kdy údaje získává od subjektu údajů přímo. Tento názor dokládá dle účastníka řízení i komentář zákona č. 101/2000 Sb. (Kučerová, A., Bartík, V., Peca, J., Neuwirth, K., Nejedlý, J. Zákon o ochraně osobních údajů, komentář. Praha: C.H. Beck, 2003, str. 124), kde je uvedeno že z textu tohoto ustanovení je zřejmé, že toto poučení musí správce poskytnout subjektu údajů pouze tehdy, když získává a shromažďuje osobní údaje přímo od subjektu údajů, přičemž ale účastník řízení, jako správce ISEO, údaje do tohoto systému přímo od subjektu údajů nezískává a povinnosti vyplývající z ustanovení § 11 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. se na něj tedy nevztahují. Účastník řízení dále odkazuje na závěry kontroly provedené ve dnech 16. ledna až 9. září 2002, kdy bylo inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů v kontrolním protokole konstatováno, že účastník řízení nemá jako správce osobních údajů v ISEO informační povinnost podle § 11 zákona č. 101/2000 Sb., tj. že na transakční údaje v ISEO, vzniklé činností správce či zpracovatele (ohlašovnou a matričním úřadem) se tato povinnost nevztahuje. Účastník řízení dále vyjádřil názor, že při prováděné kontrole byl inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů překročen deklarovaný rámec kontroly, kterým byla kontrola dodržování povinností stanovených zákonem č. 101/2000 Sb. a zákonem č. 133/2000 Sb., neboť v opatření k nápravě v kontrolním protokolu bylo účastníku řízení uloženo zpřístupnění informací podle § 11 odst. 1 a 2 zákona č. 101/2000 Sb. způsobem odpovídajícím současně podmínkám zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, přičemž dle účastníka řízení mu inspektorka nemůže takto formulovanou povinnost uložit.

K porušení povinnosti stanovené v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. účastník řízení ve svém vyjádření uvádí, že konstatování tohoto porušení v kontrolním protokole není řádně doloženo. Zákon č. 101/2000 Sb., ani zákon č. 133/2000 Sb., nestanoví dle účastníka řízení povinnost správce osobních údajů monitorovat či dokumentovat „hromadné operace s osobními údaji“, přičemž tento pojem navíc není zákonem vymezen. Pokud bylo tímto termínem míněno zpracování souboru dat, nikoli jednotlivá zpracování (např. porovnání dodaného souboru dat s údaji v ISEO nebo výdaje souborů údajů z tohoto systému), vždy je takovéto zpracování v systému zaznamenáno, výdaje souboru údajů jsou předávány protokolárně a kopie

předaných medií jsou u účastníka řízení uchovávány. Účastník řízení je toho názoru, že přijal dostatečná jak technická, tak i organizační opatření ke splnění povinnosti vyplývající z § 13 zákona č. 101/2000 Sb. Z technických opatření jsou uplatňována všechna základní, tj. objekty a místnosti jsou uzamykatelné, opatřené mřížemi, pracoviště, kde jsou zpracovávány údaje v informačním systému, jsou pracovišti režimovými, v rámci automatizovaného zpracovávání údajů v informačním systému jsou používána přístupová hesla a bezpečnostní zálohy. Dále je celý systém provozován na oddělené privátní síti účastníka řízení a všechny přístupy a výdeje jsou v informačním systému evidovány (kdo a kdy se ptal, na co se ptal a jakou dostal odpověď). K testování prováděnému v ISEO účastník řízení uvádí, že podle § 14 zákona č. 101/2000 Sb. mohou zaměstnanci zpracovávat osobní údaje pouze za podmínek a v rozsahu stanoveném správcem nebo zpracovatelem, není však stanoveno, že by tyto podmínky a rozsah měly být stanoveny písemně, např. v pracovních náplních. Účastník řízení je toho názoru, že testování pro vývojové účely mohou jeho zaměstnanci provádět i na základě ústního či konkludentního pokynu oprávněného zaměstnance (nadřízeného) a nikoli pouze pokud je toto písemně potvrzeno. Dle účastníka řízení neukládá zákon č. 101/2000 Sb. správci nebo zpracovateli osobních údajů povinnost vést dokumentaci individuálního využívání osobních údajů (tj. i testování) za účelem jejich zpětného prověřování a tuto povinnost nelze ani nepřímou dovést z ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Co se týče účastníkem řízení tolerovaného nedodržování interních norem, konstatovaného v kontrolním protokole, účastník řízení uvádí, že pokud by v jednotlivých případech došlo k porušení interních norem, nelze z toho vyvozovat závěr na porušení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. ze strany účastníka řízení, ale jednalo by se zřejmě o pracovní právní odpovědnost zaměstnance.

K výši pokuty uložené příkazem účastník řízení uvádí, že v kontrolním protokole a v příkaze CJ12185/06UOOU ze dne 3. října 2006 konstatované opakované zjištění porušení povinnosti stanovené v § 13 zákona č. 101/2000 Sb., s odvoláním na kontrolu provedenou v roce 2002, nebylo řádně doloženo, neboť kontrolní protokol z kontroly provedené v roce 2002 nebyl zahrnut mezi dokumenty, o které se protokol z kontroly z roku 2006 opírá. Účastník řízení dále vyjadřuje svůj nesouhlas s postupem při uložení tak vysoké pokuty (1,000,000 Kč) příkazem, neboť dle jeho názoru je smyslem tohoto institutu zefektivnění řízení, tj. zrychlení skutkově i právně jednoduchých řízení a dále odkazuje na Výroční zprávu Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2005, z níž vyplývá, že za vysoké pokuty považuje Úřad pro ochranu osobních údajů již sankce převyšující 100.000 Kč.

Účastník řízení, jako správce osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., je povinen dodržovat při zpracování osobních údajů v ISEO veškeré povinnosti stanovené tímto zákonem. V daném případě je, vzhledem ke skutečnosti, že vedení ISEO je účastníku řízení uloženo zákonem č. 133/2000 Sb., podmínkou náležitého plnění povinností podle zákona č. 101/2000 Sb. postup v souladu se zákonem č. 133/2000 Sb., případně dalšími zvláštními zákony upravujícími poskytování osobních údajů z ISEO. Není-li určitý postup konkrétně upraven zákonem č. 133/2000 Sb., použijí se obecné principy zpracování osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb.

Ustanovení § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. požaduje po správci či zpracovateli osobních údajů nastavení takových parametrů zpracování osobních údajů, aby žádný údaj nebyl uchováván déle, než je nezbytné z hlediska účelu zpracování. V daném případě je tato lhůta explicitně stanovena v § 9 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., a to v délce 50 let od úmrtí obyvatele nebo prohlášení osoby za mrtvou. Po uplynutí této doby je nezbytné veškeré osobní údaje z provozovaného systému odstranit (tj. zcela odstranit nebo anonymizovat). Další uchování dat je přípustné pouze, jedná-li se o zpracování v rámci státní statistické služby, pro vědecké účely nebo pro účely archivnictví, což však není v případě zpracování osobních údajů v ISEO splněno a tato výjimka se tak neuplatní. Pro porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. není rozhodné jakého rozsahu či kolika subjektů údajů se nezákonný stav týká, případně po jakou dobu tento stav trval. Účastník řízení, jako správce osobních údajů v ISEO, je povinen zajistit včasné a řádné plnění této povinnosti ve vztahu k osobním údajům v ISEO, přičemž tuto povinnost nenesou primárně jednotliví zpracovatelé dat, kteří na základě zvláštních zákonů osobní údaje od subjektů údajů shromažďují, neboť tito nemohou ovlivnit funkčnost celého systému.

Povinností správce osobních údajů je dále podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb. zpracovávat veškeré údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny. Účel a další podmínky zpracování osobních údajů v ISEO jsou stanoveny zákonem č. 133/2000 Sb. Jestliže tedy účastník řízení z osobních údajů zpracovávaných v ISEO vytvářel další datové položky („typ osoby“, „typ pobytu“ a odkaz na rodinné příslušníky), které nejsou obsaženy v taxativním výčtu v § 3 odst. 3 zákona č. 133/2000 Sb., a tyto nově vytvořené osobní údaje dále zpřístupňoval (v rámci samoobslužného poskytování a prostřednictvím výpisů) příjemcům osobních údajů z ISEO, využíval osobní údaje v ISEO v rozporu s účelem, k němuž měly být zpracovány. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že takto vytvořené nové datové položky jsou osobními údaji podle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., neboť se jedná o informace, které se jednoznačně vztahují ke konkrétní fyzické osobě. Pokud účastník řízení tyto pomocné datové položky vytvářel z důvodu efektivní správy systému ISEO, případně pro zajištění plnění svých zákonných povinností při výdeji informací z ISEO, lze tento postup považovat za jednání v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. Zpřístupnění takto vytvářených osobních údajů třetím subjektům je však jednoznačně zpracováním osobních údajů v rozporu se zákonným účelem zpracování.

Další povinností každého správce osobních údajů je informační a poučovací povinnost vůči subjektu údajů vyjádřená v § 11 odst. 1 a 2 zákona č. 101/2000 Sb. Z rozsahu informací uvedených v § 11 odst. 1 citovaného zákona je účastník řízení povinen poskytovat pouze informace o právech subjektu údajů podle § 21 zákona č. 101/2000 Sb., neboť v případě ostatních zde požadovaných informací lze mít za to, že jsou subjektu údajů již známy, neboť vyplývají z příslušných právních předpisů upravujících zpracování osobních údajů v ISEO. Dále je účastník povinen subjekty údajů informovat o tom, zda je požadované osobní údaje povinen poskytnout či nikoli a jaké následky může odepření poskytnutí údajů mít. Liberaci z uvedených povinností na základě ustanovení § 11 odst. 3 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. nelze v daném případě aplikovat, neboť skutečnost, že osobní údaje zpracovávané v ISEO získává prostřednictvím svých zpracovatelů, nelze vykládat tak, že se na tyto zpracovatele automaticky přenáší i informační a poučovací povinnosti. Zpracovatel

osobních údajů může podle § 4 písm. k) zákona č. 101/2000 Sb. jednat pouze buď podle pokynu správce anebo na základě zákonného zmocnění. Jestliže zvláštní zákon nestanoví zpracovateli povinnost informovat subjekty údajů a správce jej plněním této povinnosti nepověří, není zpracovatel povinen, ani oprávněn, tuto povinnost za správce osobních údajů plnit (uvedené vyplývá i z dikce ustanovení § 11 odst. 7 zákona č. 101/2000 Sb.). V daném případě nebylo prokázáno, že by plněním povinnosti podle § 11 odst. 1 a 2 byli pověřeni jednotliví zpracovatelé a účastník řízení tak měl naplnění této povinnosti zajistit sám.

Jednou ze základních povinností, podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., správce osobních údajů je přijmout a v praxi důsledně provést bezpečnostní opatření odpovídající rizikům, která osobním údajům (a tedy i soukromí subjektů údajů) při daném způsobu a rozsahu zpracování dat hrozí. Jestliže účastník řízení umožňoval svým zaměstnancům provádění testování pro vývojové účely přímo na reálných datech zpracovávaných v ISEO, je zřejmé, že riziko vyplývající z takového postupu je, vzhledem k rozsahu zpracovávaných dat a následkům, které by jejich ztráta a případné zneužití mohly mít, natolik vysoké, že se nelze spokojit s neformálním způsobem zajištění bezpečnosti zpracovávaných dat. V takovém případě je nutno vyžadovat důslednou evidenci jak provedených kroků v systému, tak i pokynů k jejich provedení. Bez této evidence není účastník řízení schopen plnit jedno ze základních bezpečnostních opatření, tj. důslednou vnitřní kontrolu včetně vyvození odpovědnosti za případná pochybení. Absence formálních postupů v takovém případě (pokyn a provedení testování na reálných datech) vede ke snížení odpovědnosti jednotlivých pracovníků, a tedy k nedůvodnému ohrožení zpracovávaných osobních údajů. Rozsah oprávnění jednotlivých zaměstnanců (tj. dle funkčního místa) ve vztahu ke zpracování osobních údajů v ISEO a specifikace jednotlivých postupů musí být součástí dokumentace, kterou je účastník řízení povinen vést na základě § 13 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb.

K vyjádření účastníka řízení ze dne 29. listopadu 2006 je nutno především uvést, že veškeré námitky proti osobě kontrolujícího, jeho postupu při kontrole nebo kontrolním závěrům je nutno uplatnit ve lhůtě k tomu určené (nejpozději do deseti dnů od seznámení s kontrolním protokolem) a postupy upravenými příslušnými zákony, podle kterých byla kontrola vedena (zákon č. 101/2000 Sb. a zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole), nikoli až ve správním řízení, kde k nim již z velké části nelze přihlídnout.

Jestliže účastník řízení v průběhu kontroly sám předložil doklady, z nichž vyplývá, že v ISEO jsou ke dni 9. února 2006 osobní údaje celkem [redacted] osob, od jejichž úmrtí již uběhlo více než 50 let, a v rámci správního řízení tvrdí (aniž by svá tvrzení doložil), že tento fakt nebyl prokázán, nelze toto tvrzení považovat ze jiné než účelové, případně za signál, že účastník řízení nemá reálnou možnost efektivně zjistit, zda nejsou v ISEO zpracovávány údaje, u nichž to zákon již vylučuje. Jak bylo uvedeno výše, rozsah neoprávněně zpracovávaných údajů anebo délka nezákonného stavu nejsou znakem skutkové podstaty správního deliktu, kterého se účastník řízení porušením povinnosti podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. dopustil. Tyto okolnosti jsou však posuzovány při stanovení výše sankce za správní delikt.

Obdobně bylo již výše uvedeno, že informace nově vytvářené ze stávajících osobních údajů jsou, vzhledem k provázanosti jednotlivých údajů v ISEO a k jednoznačné vztažitelnosti ke konkrétní fyzické osobě, také osobními údaji ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. a při zacházení s nimi je tedy nutno dodržet veškeré povinnosti stanovené tímto zákonem. Tvrzení účastníka řízení, že některé takto vytvořené položky v ISEO přetrvávají z důvodu neprovedení aktualizace zpracovateli osobních údajů, nelze přijmout jako argument proti konstatování o porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., naopak by se mohlo jednat o další doklad nesprávného vedení ISEO ze strany účastníka řízení jako správce osobních údajů v tomto systému, neboť je jeho povinností, zajistit plnou funkčnost systému, tj. včetně bezproblémové spolupráce s jednotlivými zpracovateli osobních údajů. Zobrazování položek, jejichž využívání nebylo prokázáno („titul“ a „národnost“), není sice porušením zákona č. 101/2000 Sb., nicméně tuto praxi nelze považovat za správnou.

K vyjádření účastníka řízení k plnění povinnosti podle § 11 odst. 1 a 2 zákona č. 101/2000 Sb., že údaje do ISEO nezískává účastník řízení ani od subjektu údajů, ani z vlastní činnosti správce či zpracovatelů osobních údajů, ale od jiných správních úřadů a státních orgánů, je nutno uvést, že tyto „jiné správní úřady a státní orgány“ je z hlediska zákona č. 101/2000 Sb. nutno považovat za zpracovatele osobních údajů ve smyslu § 4 písm. k) tohoto zákona. Jak bylo uvedeno již výše, získává-li správce osobní údaje prostřednictvím zpracovatelů, je primárně za plnění informační a poučovací povinnosti odpovědný sám, neboť na tento postup je nutno nahlížet tak, jako by tyto údaje získával správce osobních údajů přímo. Ustanovení § 11 odst. 3 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., na které účastník řízení odkazuje, se vztahuje na případy, kdy správce osobních údajů získal data od jiného správce, nikoli svého zpracovatele. Skutečnost, zda jedná účastník řízení se souhlasem subjektu údajů, nehraje při plnění informační a poučovací povinnosti podle zákona č. 101/2000 Sb. roli (souhlas se zpracováním osobních údajů je podmíněn poskytnutím určitých informací, avšak i v případě zpracování bez souhlasu je nutno informační povinnost splnit). Námitka účastníka řízení týkající se závěrů kontroly provedené v roce 2002, tj. že na účastníka řízení se povinnost vyjádřená v § 11 zákona č. 101/2000 Sb. nevztahuje, není relevantní, neboť novelizací tohoto zákona v roce 2004 (zákonem č. 439/2004 Sb.) došlo k zúžení výjimek z informační povinnosti, která se tak v současné době na účastníka řízení vztahuje. Ze stejného důvodu není relevantní odkaz na komentář zákona č. 101/2000 Sb. ((Kučerová, A., Bartík, V., Peca, J., Neuwirth, K., Nejedlý, J. Zákon o ochraně osobních údajů, komentář. Praha: C.H. Beck, 2003).

Ohledně tvrzeného překročení pravomocí inspektorky při prováděné kontrole je nutno zopakovat, že tato námitka měla být vznesena v průběhu kontroly, případně jako námitka proti kontrolnímu protokolu. Předmět tohoto správního řízení je však striktně omezen na posouzení plnění povinností stanovených zákonem č. 101/2000 Sb. v kontextu zvláštních zákonů, které konkretizují postupy účastníka řízení při zpracování osobních údajů v ISEO. Konstatování o povinnosti dostát požadavkům zákona č. 106/1999 Sb. lze brát pouze jako doporučení.

K vyjádření účastníka řízení k porušení povinnosti podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. je nutno uvést, že citované ustanovení, jak správně uvádí účastník řízení, nestanoví konkrétní podobu, ani formu bezpečnostních opatření. Co se týče

podoby a rozsahu konkrétních opatření ponechává toto zákon č. 101/2000 Sb. skutečně na úvaze správce, který musí sám vyhodnotit hrozící rizika a přijmout jim odpovídající opatření. Úřad pro ochranu osobních údajů je však bezpochyby oprávněn posoudit, zda byla přijata odpovídající opatření a zda byla také důsledně provedena v praxi. Co se týče formy, jakou mají být tato opatření přijata, je nutno ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. vykládat současně s odst. 2 tohoto ustanovení, který vyžaduje dokumentaci (tj. především písemnou) přijatých technických i organizačních opatření. Při správě tak rozsáhlého systému, jako je ISEO, je přitom nezbytné principy ochrany dat aplikovat se zvýšenou pečlivostí. Situace, kdy jsou vysoce rizikové operace prováděny osobami, jejichž pověření není jednoznačně stanoveno a není jej možné ani zpětně kontrolovat, však požadavku zákona č. 101/2000 Sb. neodpovídá. Jsou-li nastaveny jednoznačné principy pro práci s daty v určitém systému a je-li prováděna kontrola jejich dodržování, je potom porušení těchto principů ze strany konkrétního zaměstnance možno, jak uvádí účastník řízení, hodnotit zejména v pracovní právní rovině. V případě absence bezpečnostních opatření však odpovědnost jednotlivých pracovníků vyvodit nelze. V této souvislosti lze dále uvést, že plnění povinnosti podle § 13 odst. 1 a 2 zákona č. 101/2000 Sb. je nutno posuzovat komplexně, tj. jak se správce osobních údajů vypořádal se svou povinností zhodnotit rizika zpracování dat, vytvořit a zadokumentovat tzv. bezpečnostní projekt a v neposlední řadě s povinností důsledně provést potřebná opatření v praxi.

Ke zjištěnému opakovanému porušení zákona č. 101/2000 Sb. lze konstatovat, že odkaz na kontrolu provedenou v roce 2002 k tomuto konstatování bezpochyby postačuje, neboť tato kontrola byla provedena u účastníka řízení, který byl s jejími závěry seznámen, není tedy důvodné dokládat tento závěr kontrolním protokolem, jehož stejnopis účastník řízení obdržel. K výši pokuty uložené příkazem lze uvést, že zákon č. 500/2004 Sb. nijak neomezuje výši sankce, kterou je možno v příkazním řízení uložit (kromě případu podle § 150 odst. 5 tohoto zákona, kdy je vydáván tzv. příkaz na místě), podmínkou není ani skutková či právní jednoduchost případu, ale pouze důvodný závěr správního orgánu, že skutková zjištění jsou dostatečná. Tento závěr vyplýval v dané věci i ze skutečností, že ačkoli byl kontrolní protokol napaden námitkami, nebylo těmto námitkám (kromě jedné, týkající se formulace poučení v kontrolním protokole) rozhodnutím předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů CJ11469/06UOOU ze dne 18. září 2006 vyhověno.

Správní orgán tedy na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil svým jednáním povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. e) a f), § 11 odst. 1 a 2 a v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování, povinnost zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny, povinnost informovat subjekt údajů o podmínkách zpracování a o jeho právech podle citovaného zákona a povinnost přijmout bezpečnostní opatření.

Při stanovení výše sankce bylo přihlédnuto zejména k vysokému počtu osob (k 1. lednu 2006 se jednalo o ██████████ občanů České republiky a ██████████ cizinců s pobytem na území České republiky ██████████ vazebních osob bez uvedení adresy pobytu a ██████████ osob s neověřeným pobytem), jejichž osobní údaje (a tedy jejich právo na ochranu soukromého života) byly jednáním účastníka řízení vystaveny riziku neoprávněného zpracování či zneužití. Dále byla zohledněna i skutečnost, že

pochybení při plnění povinností podle § 13 zákona č. 101/2000 Sb. při zpracování osobních údajů v ISEO bylo konstatováno již v závěru kontroly provedené v roce 2002 (kontrolní protokol ze dne 21. září 2002) a účastník, přestože ve zprávě o přijatých nápravných opatřeních uváděl opak, neuvedl vytýkaná pochybení do souladu se zákonem. Současně byla však při stanovení výše sankce vzata v úvahu skutečnost, že při ukládání sankce orgánu státní správy se do značné míry jedná pouze o přesun finančních prostředků mezi jednotlivými rozpočtovými kapitolami, který může mít sice dopad na fungování tohoto orgánu, nikoli však výrazný preventivní či výchovný efekt. Dále bylo přihlédnuto k tomu, že plnění povinností při zpracování osobních údajů v ISEO je stanoveno několika právními předpisy, které je nutno naplnit současně, a dále k faktu, že nebylo prokázáno, že by na základě popsání jednání účastníka řízení došlo k zásahu do práva na ochranu osobních údajů nebo práva na ochranu soukromého a rodinného života. S ohledem na veškeré výše uvedené okolnosti byla stanovena sankce při dolní hranici zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u odboru správních činností proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů, která začíná běžet dnem převzetí rozhodnutí, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení, rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Praha 11. prosince 2006

Vanda Vaculíková v. r.
ředitelka odboru správních činností

Za správnost vyhotovení:
Blanka Kreplová